

Bodnár Lili Anna

„Minden egész eltörött”

A festőlány csak állt a műterem közepén, kezében a csukott Ady-összessel. Egy hét volt még a teregetésig, amit a művészeti egyetem minden félév végén kötelezővé tett. Neki pedig nem volt négynél több munkája. Tulajdonképpen egy ideje nem festett semmit. Mióta vége lett a művészeti folyóirat szerkesztőjével folytatott kapcsolatának. Előtte mindig járt a keze. Embereket vetett papírra, a legkülönbözőbb módon, a legszínesebb technikákkal. Egyetlen közös volt az alakokban: süttött róluk, hogy mélyen boldogok.

– Ha így folytatod, elmehetsz absztrakt művésznek – szolt a lány magyar szakos barátnője. – A fekete és fehér vásznaidat majd megveszi valaki, akinek a minimalista dizájnú otthonába kellene unalmas felültek. De addig úgy érzem, mintha *A császár új ruhájába* csöppentem volna, és te lennél a csaló, aki betette a lábát a kastélyba és „dolgozik” az új ruhán. – Odalépett oda lányhoz. – Elhoztam neked az Ady-összest. Ady mindenre megoldás. A versei képszerűek, olvasd el őket, és fess bármit, ami eszedbe jut a sorokról. Egy szabály: találomra olvass, és akkor lesz a munkádban kopár táj, szerelmespár, Eiffel-torony, templom – fejezte be monológját, és kivette a táskájából a vastag, kemény fedelű könyvet. A festőlány kezébe nyomta.

A lány kiskorától tudta, hogy alvászavaros, amit soha nem kezeltek. Voltak jobb és rosszabb időszakok az életében. Az, hogy mennyi ideig tudta csukva tartani a szemét, mindig attól függött, hogy mi történt vele aznap.

Amikor boldog volt, végig tudta aludni az éjszakákat. Azonban a legkisebb dolog miatt is képes volt szakaszosan aludni, bármi kizökkentette boldogságából, felborult alvási ciklusa is. A férfi mellett sok mindent megtanult, impulzusok érték az együtt töltött idő alatt, és megfigyelte, hogy mikor együtt pihentek, képes volt nyolc-tíz órát is aludni. Ezekkel a gondolatokkal a fejében fogta a vaskos kötetet, ami kezdett súlyt jelenteni a kezének, amely csak az ecsetekhez volt szokva. Becsukta a szemét, és úgy nyitotta ki.

Kocsi-út az éjszakában. Felsőhajtott, és leült az egyetlen ülőalkalmatosságra, amit a szobában talált. A művészeti lapok összegyűjtött kupacára. Nem is figyelt rá, az utolsó számot már csak amolyan utolsó csapásként kapta. Azt hirdette a borítója is, hogy egy év szünetet tartanak, majd megújulva térnek vissza. A lány elővette a telefonját is, és megnyitotta Latinovits Zoltán előadásában a verset. A végére folyt a könnye, nem törődött vele, hogy a folyóiratokra folyik. Ült ott, egyszerre boldog volt és szomorú. Katartikus pillanatot élt meg. Felállt, elhúzta a függönyöket, melyek mögül a hétköznapokban a napfény áradt be. Most csak az utcai lámpa éjjeli fénye pislákkolt, a lány még mindig nem hagyta abba a könnyezést. Felnézett a holdra. *„Milyen csonka ma a hold”* – gondolta, kinyitotta az erkélyajtót, és kilépett a májusi estébe. Kihalt volt a nappal zsúfolt, zsidongó negyed. *„Az éj milyen sivatag, néma / Milyen szomorú vagyok én ma”.* Még mindig könnyezett. Tett odakint egy utolsó megállapítást: *„Mi-*

lyen csonka ma a Hold” – és becsukta maga mögött az ajtót.

Szétnézett a műteremben, ahol az egyetlen hangot a rozoga promóciós óra adta, amelynek üveglapján egy jól látható csík jelezte, hogy valaha valaki nem bánt vele szépen. Megkereste a ecsetes csuprot. Évekkel ezelőtt kapott belőle kettőt a volt párjától. A két bögre összeillesztve egy arcot szimbolizált. A szmájli félmosolya szomorú szájban ért véget. A boldog bögre, ahogyan az unokahúga hívta, akkor halt meg, amikor a lány jelentkezését elutasították a londoni egyetemről. Ekkor döntött úgy a lány, hogy soha többet nem iszik sem vizet, sem teát, sem kávé a bögréből, hanem új életet ad neki, megteszi ecsetesnek a szomorú, kék csuprot. Azóta abban éltek a kerek vázoló egyedek. Kiragadott egyet közülük, amely más volt, mint a többi. Ugyanis hiányzott a keskeny favége. *„Minden egész eltörött”* – gondolta, és a víz alá tartotta az ecsetet. Fehér, fészített vásznat keresett elő, miközben a műtermet megvilágító neoncsík pislogott, és egy helyen ki is aludt. *„Minden láng csak részekben lobban”* – kószolgatta a tapasztaltakat, amikor mobilja üzenethangot jelzett. Az unokahúga üzenete rövid volt és lényegre törő. Vége. A festőlány tudta,

hogy az első párkapcsolata zátonyra futott. Hívást indított, és színeket kavart ki. Mindig is hitt a jelekben, és sokra tartotta bölcsész barátnőjét. Tudta, hogy azt kell festenie, amit még nem tapasztalt, amit neki kell megalkotnia. A vászon felét óvatos mozdulatokkal festette feketéskékre. Beszélt, amíg száradt az első réteg. A vászon bal sarkába csonka holdat festett, és újra a kezébe vette a kötetet. Középre egy rozoga szekeret skiccelt, amelyen egy férfi háttal ült és hajtotta a lovat. *Hosszú és széles az út, amin „Fut velem egy rossz szekér”* – gondolta a lány. *„Utána mintha jajszó szállna”* – szemmértékkel ügyesen megtervezte, hogy hová kerül majd a korabeli kendővel integető nőalak. Aki már csak integet, de nem kiált. *„Félig mély csönd és félig lárma”*.

„Óh, nagyon csúnyán éltem, / Óh, nagyon csúnyán éltem: / Milyen szép halott leszek, / Milyen szép halott leszek. // Megszépül szatir-arcom, / Megszépül szatir-arcom: / Mosoly lesz az ajkamon, / Mosoly lesz az ajkamon. // Üveges, nagy szememben, / Üveges, nagy szememben / Valaki benneragyog, / Valaki benneragyog. // Mosolyos, hideg ajkam, / Mosolyos, hideg ajkam: / Köszöni a csókodat, / Köszöni a csókodat.”